

Forslag til plan for utfasing av aktiviteter på innsatsområdene i handlingsplanen

1. Oppfølging av gjeldende Nasjonal transportplan (NTP 2025-2036)

- Det blir ikke tatt flere interessepolitiske initiativ på samferdselsområdet innenfor rammene av Østlandssamarbeidet.

Begrunnelse

I og med at Østlandssamarbeidet skal oppløses er det ikke grunnlag for å planlegge og gjennomføre flere felles interessepolitiske aktiviteter. Politisk ad hoc-gruppe har vedtatt at det ikke skal gjennomføres flere møter i gruppen.

Samferdselspolitikere fra fylkene på Østlandet har planlagt å komme sammen i august for å drøfte hvordan man kan organisere et samarbeid på samferdselsområdet utenfor rammene av Østlandssamarbeidet.

2. Ny Østlandspakke for samferdsel og mobilitet

- Leveransene fra de fem arbeidspakkene ferdigstilles før sommeren og sammenstilles til et felles kunnskapsgrunnlag innen 1. oktober 2026.
- Østlandssamarbeidet deltar politisk og administrativt i Scandria Alliance til og med årsmøtet 28. september.
- Fylkeskommunene må selv vurdere hvorvidt de ønsker direkte medlemskap i Scandria Alliance. Sekretariatet vil utarbeide et notat som beskriver samarbeidsalliansen og nytten av deltakelse for fylkeskommunene.

Begrunnelse

Både politisk ad hoc-gruppe, administrativ samferdselsgruppe og faggruppen for kunnskapsgrunnlaget har signalisert at det er ønskelig å sammenstille leveransene fra de fem arbeidspakkene i et felles kunnskapsgrunnlag. Et slikt kunnskapsgrunnlag kan være nyttig for fylkeskommunene enkeltvis og kan være et viktig grunnlagsdokument for et videre samarbeid mellom fylkeskommunene etter at Østlandssamarbeidet er oppløst. Dette er særlig relevant fordi samferdselsdepartementet har lagt føringer om at Østlandet ses på som et felles analyseområde i arbeidet med nasjonal transportplan 2029–2040, i tråd med tidligere anbefalinger fra Østlandssamarbeidet.

Faggruppen vil ha hovedansvaret for ferdigstillingen av kunnskapsgrunnlaget, støttet av ansatte i sekretariatet. Faggruppen vil måtte gjennomføre noen møter etter sommerferien og det kan også være behov for et avsluttende møte i administrativ samferdselsgruppe for å godkjenne et felles kunnskapsgrunnlag.

For å sikre en ryddig avvikling av fylkeskommunenes sitt felles medlemskap i Scandria Alliance vil Østlandssamarbeidet delta på årsmøte 28. september både politisk og administrativt. I tillegg vil representanter fra Østlandssamarbeidet delta på møter og aktiviteter fram til årsmøtet.

Fylkeskommunene må selv vurdere hvor vidt man ønsker direkte medlemskap etter at Østlandssamarbeidet trer ut av alliansen. Etter ønske fra administrativ samferdselsgruppe vil det bli utarbeidet et notat som gir en beskrivelse av samarbeidsalliansen og nytten som fylkeskommunene vil ha av å delta i alliansen. Årlig kontingent er €7000 for medlemmer, en kontingent som i dag betales av Østlandssamarbeidet på vegne av alle fylkeskommunene.

3. Energipolitiske prioriteringer

- Det blir ikke tatt noen interessepolitiske initiativ på energifeltet innenfor rammene av Østlandssamarbeidet.

- Siste møte i faggruppen for energi gjennomføres digitalt 15. september.

Begrunnelse

Prosessene med å utarbeide forslag til interessepolitiske initiativ i tråd med handlingsplanen er allerede stoppet i samråd med faggruppen for energi. Det ble vurdert som lite hensiktsmessig å arbeide videre med utvikling av felles politikk etter representantskapets anmodningsvedtak om oppløsning.

Medlemmene i faggruppen har signalisert at det er nyttig for dem å kunne dele erfaringer og kunnskap fra fylkeskommunenes energipolitiske arbeid, uavhengig av det politiske samarbeidet, og ønsker å fortsette denne dialogen uformelt etter at Østlandssamarbeidet er oppløst. Derfor vil et tidligere berammet faggruppemøte 15. september bli gjennomført som planlagt, både for kunnskapsdeling og avklaring av videre rammer for uformell dialog.

4. Grønne energistasjoner 2.0 (videreført prosjekt)

- Prosjektet avsluttes i løpet av oktober 2026. Endelig dato for sluttrapportering avklares med Miljødirektoratet.
- Felles prosjektkonferanse med Osloregionen IPR gjennomføres som planlagt 6. oktober.

Begrunnelse

I framdriftsplanen for prosjektet er det planlagt aktiviteter fram til sommeren 2027. Både prosjekt- og styringsgruppen har signalisert at de foretrekker å gjennomføre prosjektet i tråd med framdriftsplanen. Dette vil forutsette at en av fylkeskommunene overtar prosjektledelsen.

Som kontorkommune for Østlandssamarbeidet er Akershus fylkeskommune hovedpartner i søknaden til Miljødirektoratet, og den praktiske løsningen for videreføring ville vært at Akershus fylkeskommune overtar rollen som prosjektleder. I administrasjonsutvalget har

Akershus fylkeskommune signalisert at man i utgangspunktet ikke har kapasitet til dette. De øvrige fylkeskommunene har uttrykt at det er upraktisk med overføring til en annen fylkeskommune midt i prosjektperioden. Prosjektet foreslås avsluttet i løpet av 2026. Endelig dato for prosjektavslutning må avklares med Miljødirektoratet.

Ved å avslutte prosjektet tidligere enn planlagt er det flere pågående prosesser med fylkeskommuner, kommuneregioner og kommuner som kan bli berørt. Implikasjonene av dette vil bli drøftet med fylkeskommunene i et planlagt fellesmøte for styrings- og prosjektgruppen 12. juni.

Den felles prosjektkonferansen som planlegges i samarbeid med Osloregionen IPR 6. oktober 2026 bør gjennomføres som en siste hovedaktivitet.

5. Klimasmart arealplanlegging (pågående prosjekt)

- Prosjektresultatene formidles til fylkeskommunene og kommunene på Østlandet innen 1. september. Det avholdes et felles nettseminar for representanter fra fylkeskommuner og kommuner på Østlandet siste uke i august.
- Prosjektet avsluttes med sluttrapportering til Miljødirektoratet i september.

Begrunnelse

Prosjektet er i avslutningsfasen og blir i liten grad berørt av oppløsningen. En tilleggsleveranse fra NIBIO med oppdatert arealstatistikk per 2025 er ferdigstilt ultimo mai. Fylkeskommunene vil gå gjennom materialet og oversende kunnskapsgrunnlaget til sine kommuner innen uke 34. Et avsluttende nettseminar for fylkeskommuner og kommuner planlegges for siste uke i august. Her vil NIBIO gjennomgå materialet og bruken av det, inkludert samspill med bruk av klimagasskalkulator. I tillegg vil kommunepilotene i prosjektet dele erfaringer. Sluttrapportering til Miljødirektoratet gjennomføres i september 2026.

6. ØstsamUng

- Det gjennomføres en siste ØstsamUng-samling etter sommeren. Under samlingen skal ungdomsrådene diskutere et eventuelt videre samarbeid etter at Østlandssamarbeidet er oppløst. Resultatene fra samlingen kan brukes til å forberede saker i den enkelte fylkeskommune om et videre samarbeid mellom ungdomsrådene i landsdelen.
- Det politiske arbeidsverkstedet med tilhørende dialogmøte med representantskapet i november utgår.
- En eventuell gjennomføring av en samling i BSSSC Youth i tilknytning til styremøte i Baltic Sea States Subregional Co-operation (BSSSC) på Hamar 22.–23. september forutsetter at ungdomsrådene og fylkeskommunene har kapasitet til å være vertskap.

Begrunnelse

Ungdomsrådene har signalisert at de ønsker å fortsette samarbeidet i landsdelen etter at Østlandssamarbeidet er oppløst. Derfor blir det gjennomført en siste ØstsamUng-samling etter sommeren, tentativ dato er 28.–30. august. Samlingen skal brukes til at ungdomsrådene diskuterer ønsker for et videre samarbeid i landsdelen.

Ungdomsrådene har også signalisert at den andelen av fylkeskommunenes kontingent til Østlandssamarbeidet som har finansiert ØstsamUng kanskje bør tilføres ungdomsrådene for å finansiere et videre samarbeid. Rammene for et eventuelt videre samarbeid, inkludert finansiering, må avklares internt i fylkeskommunene.

I og med at det ventelig ikke blir et ordinært møte i representantskapet i november utgår det politiske arbeidsverkstedet med tilhørende dialogmøte med representantskapet.

ØstsamUng skulle i utgangspunktet være vertskap for BSSSC Youth i september i tilknytning til styremøte i BSSSC på Hamar (se innsatsområde 7). Østlandssamarbeidet

søkte ikke om støtte til dette fra Erasmus+Ungdom i Norge på grunn av usikkerheten knyttet til videre drift. I stedet har koordinator for BSSSC Youth i Tyskland søkt om støtte til arrangementet, men de har gitt uttrykk for at de har et ønske om å gjennomføre arrangementet i Norge i tilknytning til styremøtet hvis det blir innvilget støtte. Administrasjonsutvalget mener Østlandssamarbeidet ikke bør påta seg rollen som vertskap i oppløsningsfasen, og at en eventuell gjennomføring av arrangementet forutsetter at ungdomsrådene og fylkesadministrasjonene har kapasitet til å være vertskap.

7. Arbeid med Interreg (pågående prosjekt)

- Videre gjennomføring av oppdraget som kontaktpunkt for Interreg Østersjøprogrammet i nåværende programperiode og tidslinjen for dette avklares i dialog med Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD)
- Styremøtet i BSSSC på Hamar 22.–23. september gjennomføres som planlagt i samarbeid med Innlandet fylkeskommune.
- Innlandet og Telemark fylkeskommuner vurderer oppfølging og videre deltakelse for oppnevnte styrerepresentanter fra 1.1.2027 fram til valget i 2027.

Begrunnelse

Oppdraget som nasjonalt kontaktpunkt for Interreg Østersjøprogrammet utføres av Østlandssamarbeidet basert på en avtale med KDD for programperioden 2021–2027. Som oppdragsgiver må KDD ta den endelige avgjørelsen om hvordan oppdraget skal løses for resten av avtaleperioden. Departementet har blitt informert om oppløsningsprosessen, og har signalisert at man ønsker at rollen og oppgavene følger den ansatte i sekretariatet som har det operative ansvaret i dag. Det vil være to møter til i overvåkingsskomiteen i 2026, 10. –11. juni i Berlin og 25. –26. november i Tallinn.

Som en del av arbeidet er Østlandssamarbeidet også aktive i det regionalpolitiske nettverket BSSSC. Aud Hove (Innlandet) og Bjørn Rudborg (Telemark) er av representantskapet oppnevnt som styremedlemmer i BSSSC for valgperioden 2024–2027.

Deltakelse i 2026 er inkludert i vedtatt handlingsprogram og budsjett. Det vil være to møter til i 2026, i september på Hamar (se under) og første uka i desember i Brussel. Videre oppfølging fram til valget i 2027 må vurderes av Innlandet og Telemark fylkeskommuner.

Østlandssamarbeidet har etter initiativ fra styremedlemmene påtatt seg å være vertskap for styremøte i BSSSC 22.–23. september 2026. Møtet er lagt til Hamar og planlegges gjennomført i nær dialog med Innlandet fylkeskommune. Styremøtet er inkludert i handlingsplan og budsjett for Østlandssamarbeidet i 2026, og bør av hensyn til samarbeidspartnerne gjennomføres som planlagt.

Viktoria Skaane Buaas fra ØstsamUng/Telemark ungdomsråd er valgt inn som ungdomsrepresentant i styret i BSSSC for perioden 2025–2027 på vegne av BSSSC Youth. Telemark fylkeskommune må avklare hvordan rollen følges opp fram til perioden hennes utløper høsten 2027.

